

Geef top-Kamerleden als Omtzigt en Beertema royaal spreektijd (en vervang de Kamervoorzitter)

Posted on 11 december 2021 by Eduard Bomhoff

Op Twitter volg ik vijf landgenoten, onder wie twee leden van de Tweede Kamer: Pieter Omtzigt en Harm Beertema (de onderwijs-specialist van de PVV). Beiden plaatsen iedere dag wel twee of drie inhoudelijke tweets, en zo kunnen de 214.000 volgers van Omtzigt en de 17.000 volgers van Beertema een paar flarden opvangen van hun werk in de Tweede Kamer.

Twitter was noodzakelijk voor ex-president Trump want in de VS spreekt de president maar één keer per jaar in het parlement. De media, te beginnen met de *New York Times* en de *Washington Post*, waren vanaf de eerste dag extreem vijandig tegen Trump. Verzonnen verhalen over Russische invloed op Trump werden breed uitgemeten en later nooit gecorrigeeerd.

De traditionele scheiding tussen niews en opinie verdween, want het was nu de plicht van elke journalist om de president afgezet te krijgen. Dat een meerderheid

Trump had gekozen en dat de grondwet hem een termijn gaf van vier jaar deed er niet meer toe. Bij CNN liet Kathy Griffin zelfs een truc-foto zien van een onthoofde Trump als onderdeel van haar oudejaars-feestprogramma. In die vieze atmosfeer kon Trump alleen overleven met zijn eigen Twitter-kanaal.

Beertema en Omtzigt

Beertema (nestor van de commissie Onderwijs) en Omtzigt (genoeg voorkeurstemmen voor vijf zetels en Kamerlid sinds 2003) zijn senior-leden van de Tweede Kamer en zouden dus niet zoals Trump wat ze te melden hebben hoeven te persen in de 280 karakters van Twitter. Dat Twitter toch hun belangrijkste kanaal is heeft twee oorzaken: de tv mikt op entertainment want dat biedt volgens de bazen in Hilversum kans op hogere kijkcijfers. Omtzigt en Beertema zijn serieuze mensen en geen extreme kemphanen en passen daar dus niet bij.

En dan heeft de Tweede Kamer helaas een ervaren en gerespecteerde voorzitter vervangen door een nieuwkomer uit een regeringspartij. Ik denk dat als Khadija Arib voozitter had mogen blijven, ze in dit bijzondere jaar met die eindeloze formatie de demissionaire regering niet zo uit de wind had gehouden als haar opvolger.

Steekproef

Ik nam een kleine steekproef bestaande uit de eerste tien Kamerleden van regeringspartijen van de alfabetische lijst. Slechts drie van die tien zijn zelf regelmatig actief op Twitter en geen enkele komt in de buurt van Omtzigt en Beertema. Ze hoeven ook niet, want hoe braver ze het kabinet steunen, des te meer kans dat ze mogen blijven. Inspectie van hun Twitter-activiteit laat trouwens ook zien dat Twitter geen goed subsitituut is voor discussie, debat en uitwisselen van informatie.

Mirjam Bikker (CU), bij voorbeeld, twittert over haar begrip voor mensen die vaccins weigeren, en geeft prominent aandacht aan een tragisch bericht van een meisje in Duitsland die overleed na haar vaccinatie. Zulke meningen behoeven een context van zorgvuldige informatie en van waarschuwingen van deskundigen, maar die context hangt nu helemaal af van wat Mirjam wenst te benadrukken (en dat is vooral haar kant van de zaak).

Beperkte spreektijd

Twitter is daarom heel beperkt en geen recept voor een betere bestuurscultuur, maar zoals het nu gaat moeten Omtzigt en Beertema wel twitteren. Beertema moet zwijgen van de voorzitter omdat zijn fractievoorzitter al spreektijd heeft, en Omtzigt mag spreken voor twee minuten of, als het meezit, tweeënhalve minuut.

Omtzigt klaagt dan ook vaak op Twitter. Maar daar luistert de nieuwe voorzitter niet naar. Als ze hem het respect gunde dat hij heeft verdiend, dan zou ze flink gebruik maken van artikel 18.3 lid 1 van het reglement van orde: 'De Kamer kan voor de beraadslaging over een onderwerp maximum spreektijden vaststellen per fractie en groep met inachtneming van de omvang van de fracties en groepen.' De voorzitter zou de coalitie-partijen in de Kamer moeten aanraden om dat in dit speciale jaar niet te doen en de spreektijden met enige flexibiliteit liever aan haar over te laten.

Lees de namen voor van Kamerleden die vergadering boycotten

En het is nog treuriger gesteld met de cultuur van het parlement. Als de oppositie vraagt om een debat, bij voorbeeld over de formatie, kunnen de regeringspartijen met de huidige D66-voorzitter dat afwijzen. Toch zegt het reglement van orde in artikel 8.1: '1. De Voorzitter roept de Kamer bijeen zo vaak als hij dit nodig acht. En: 2. De Voorzitter roept de vergadering in ieder geval binnen een redelijke termijn bijeen als dit door ten minste dertig leden … schriftelijk wordt verzocht onder opgave van redenen.'

Was er maar een onafhankelijke en gezaghebbende voorzitter (zoals Arib), dan zou die zo'n vergadering gewoon kunnen openen en – geheel volgens het reglement – de namen voorlezen van alle leden die de vergadering wensen te boycotten. Dan maar eens zien of de regeringspartijen zo'n catalogus van hun stemvee graag in het nieuws zien iedere keer wanneer de oppositie een debat wil maar de coalitie dat onmogelijk maakt door een boycot.

Roep Kamer bijeen zodra 30 leden dat wensen

In zijn brief aan de formateurs klaagt Omtzigt dat de Tweede Kamer per jaar 4000 moties afhandelt (vaak zonder debat). Hij pleit voor een betere voorbereiding van

de debatten, met rapporteurs en met onafhankelijke inbreng van nieuwe 'denktanks', maar ik zou zeggen: begin met betere debatten en verlos belangrijke Kamerleden van hun kwellende beperkingen. Kies een voorzitter met het gezag om de Kamer bijeen te roepen zodra 30 leden dat wensen en dan bijvoorbeeld een kanjer als Omtzigt meer tijd te geven en ook ruimte te maken voor een tweede of derde spreker uit de grotere fracties.

Kamervoorzitter deed niets aan problemen

Toen Vera Bergkamp zich kandidaat stelde voor het voorzitterschap noemde ze als motivatie 'de waardigheid van het debat borgen'. Dat is moeilijk met zoveel partijen, maar we zien nog geen inspanning van de nieuwe voorzitter om daar gezagsvol aan te werken. In juli volgde Bergkamp haar mooie ambitie op door een commissie in te stellen om na te denken over een betere cultuur in de Kamer.

Die commissie kreeg een half jaar de tijd, en de voorzitter zag dat kennelijk als excuus om nog eens zes maanden niets te doen aan de twee problemen die ik hier signaleerde. Immers, de voorzitter kan de verdeling van de spreektijd zelf bepalen, en de voorzitter hoort de Kamer bijeen te roepen als dertig leden dat wensen – en laat het stemvee van VVD, CDA, D66 en CU dan maar afgaan.

Drie van de vier coalitiepartijen hebben respectievelijk 'democratie', 'democratisch' en 'democraten' in hun naam. De voorzitter heeft unieke bevoegdheden om ze daar beter aan te houden. Hadden we Arib nog maar!

Wynia's Week *wordt gedragen door de auteurs en de donateurs. Nog geen donateur? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk* ***HIER****. Hartelijk dank!*